

Przedmiot do wyboru B3: Nauka a religia - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Przedmiot do wyboru B3: Nauka a religia
Kod przedmiotu	08.1-WH-KP-PNR
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Kulturoznawstwo
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Piotr Bylica, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zaznajomienie studentów z problemowo uporządkowanym obrazem relacji między nauką (naukami empirycznymi) a religią, tj. przede wszystkim religiami teistycznymi.

Wymagania wstępne

Brak.

Zakres tematyczny

1) Istota metody naukowej a problemy odróżniania nauki od nienauki, w tym od religii; 2) Naukowe (socjologiczne, psychologiczne i socjobiologiczne) wyjaśnienia religii; 3) Naturalizm jako warunek naukowości; 4) Problem nadnaturalnych ingerencji w przyrodzie: cuda, opętania; 5) Doświadczenia bliskie śmierci (Near-death experiences) a problem dualizmu duszy i ciała; 6) Teistyczna doktryna o stworzeniu a rewolucja naukowa XVI-XVII w., w tym: sprawa Kopernika; sprawa Galileusza; religijne aspekty nauki uczonych z *Royal Society*; 7) Darwinizm a religia: problem pochodzenia życia i człowieka; rola teorii Darwina w ugruntowaniu naturalizmu w nauce; 8) Fizyka współczesna a teizm: fizyka kwantowa a dualizm duszy i ciała; Wielki Wybuch a Stworzenie; koncepcje wieloświata i zasady antropiczne a teistyczne wyjaśnienie racjonalnego uporządkowania przyrody; 9) Stanowiska w sporze o relację między nauką a religią; 10) Poziomy analizy twierdzeń nauki i religii.

Metody kształcenia

Wykład, pogadanka, prelekcja, praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, pokaz z zastosowaniem technologii multimedialnych.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i społeczeństwie.		praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, pokaz z zastosowaniem technologii multimedialnych, test	Ćwiczenia
Zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury.		praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, pokaz z zastosowaniem technologii multimedialnych, test	Ćwiczenia
Ma uporządkowaną znajomość i zrozumienie głównych kierunków w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1. logika, ontologia, epistemologia; 2. etyka, filozofia człowieka, filozofia społeczna; 3. filozofia kultury, estetyka.		praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, pokaz z zastosowaniem technologii multimedialnych, test	Ćwiczenia
Samodzielnie zdobywa wiedzę		praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, pokaz z zastosowaniem technologii multimedialnych, test	Ćwiczenia
Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych.		dyskusja	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia.		praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, pokaz z zastosowaniem technologii multimedialnych, test	Ćwiczenia
Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązań.		dyskusja	Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Aktywność na zajęciach, przygotowanie prezentacji, test zaliczeniowy.

Literatura podstawowa

(wybrane fragmenty – ustalane na bieżąco w trakcie trwania semestru):

- Bylica Piotr, [Darwin o celowości w przyrodzie](#), *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki* 2008, nr 3-4, s. 259-273.
- Bylica Piotr, [Darwinizm i koncepcja wieloświata a religijne wyjaśnienie racjonalnego porządku i poznawalności przyrody](#), *Zagadnienia Naukoznawstwa* 2012, t. XLVIII, z. 3, s. 185-204.
- Bylica Piotr, [NDE a empiryczność argumentów na rzecz tezy o dualizmie duszy i ciała w kontekście relacji nauki i wiary](#), w: Wiesław Dyk (red.), *Sozologia systemowa: Noosfera. Człowiek i jego środowisko w aspekcie przyrodniczym, filozoficznym i teologicznym*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2014, s. 91-132.
- Bylica Piotr, [Wpływ teizmu chrześcijańskiego na rozumienie nauki oraz relacji między sferą przyrodniczą i nadprzyrodzoną w okresie rewolucji naukowej XVI-XVII w. a teza o wrodzonym konflikcie między nauką i religią](#)
- Bylica Piotr, [Współczesny teizm naturalistyczny z punktu widzenia modelu poziomów analizy. Problem działania sfery nadnaturalnej w przyrodzie](#), *Biblioteka Filozoficznych Aspektów Genezy*, t. 7, Instytut Filozofii Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2016, s. 250.
- Bylica Piotr, [Zaburzenia dysocjacyjne czy opętanie przez Szatana? Historyczno-metodologiczna analiza stosunku psychiatrii do problemu opętań](#)
- Gribbin John, Rees Martin, *Kosmiczne zbiegi okoliczności. Ciemna materia, ludzkość i antropiczna kosmologia*, przeł. Piotr Amsterdamski, Seria: *Człowiek i Wszechświat*, Cyklady, Warszawa 1996.
- Jodkowski Kazimierz, [„Dlaczego ewolucjonizm prowadzi do ateizmu?”](#), w: Józef Dębowski, Marek Hetmański (red.), *Poznanie. Człowiek. Wartości*, Wyd. UMCS, Lublin 2000, s. 65-76.
- Jodkowski Kazimierz, [„Twarde jądro ewolucjonizmu”](#), *Roczniki Filozoficzne* 2003, t. 51, z. 3, s. 77-117.
- Jodkowski Kazimierz, [Spór ewolucjonizmu z kreacjonizmem. Podstawowe pojęcia i poglądy](#), *Biblioteka Filozoficznych Aspektów Genezy* t. 1, Wydawnictwo Megas, Warszawa 2007.
- Lewis Cilve S., Cuda. Rozważania wstępne, przeł. Krzysztof Puławski, Media Rodzina, Poznań 2010.
- Sagan Dariusz, [Naturalizm metodologiczny a zagadnienie prawdy w nauce](#), w: Andrzej L. ZACHARIASZ (red.), *Poznanie a prawda*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2009, s. 167-173.
- Whitehead Alfred N., *Nauka i świat współczesny*, IW Pax, Warszawa 1988.
- Wszółek Stanisław, *Wprowadzenie do filozofii religii*, WAM, Kraków 2004.
- Życiński Józef Abp., *Inspiracje chrześcijańskie w powstaniu nauki nowożytnej*, RW KUL, Lublin 2000.

Literatura uzupełniająca

- Bylica Piotr, [Nauka światopoglądowo neutralna?](#), *Frona: pismo poświęcone* 2012, nr 63, s. 66-79.
- Grant Edward, *Średniowieczne podstawy nauki nowożytnej w kontekście religijnym, instytucjonalnym oraz intelektualnym*, Prószyński i S-ka, Warszawa cop. 1996.
- McGrath Alistair, *Nauka i religia*, WAM, Kraków 2009.
- Rodewyk Adolf, *Demoniczne opętanie dzisiaj. Fakty i interpretacje*, przeł. Małgorzata Grzesik, R.A.F. Scriba, Racibórz 1995.
- Sagan Dariusz, „Kardynał Schönborn a stanowisko Kościoła katolickiego wobec sporu kreacjonizmu z ewolucjonizmem”, *Filozofia Nauki* 2006, nr 1 (53), s. 107-118.
- Świerzyński Adam, *Filozofia cudu. W poszukiwaniu adekwatnej koncepcji zdarzenia cudownego*, Wyd. UKSW, Warszawa 2012.
- Życiński Józef, *Bóg i ewolucja. Podstawowe pytania ewolucjonizmu chrześcijańskiego*, Prace Wydziału Filozoficznego, t. 89, Wyd. TN KUL, Lublin 2002.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Dariusz Sagan (ostatnia modyfikacja: 20-04-2021 23:33)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ